

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felváltott és rendelés iródjában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések, és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 80 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi július 10-én.

29. szám.

A határidő üzletek.

Versecz, 1898. július 9.

A gazdaközöniséget kiválóan érdekli a téma, a melyről szót ejtünk. Mindenki tudja, hogy a gabonakereskedés a vidéken nem permanens készárú, az élet nehéz küzdelme, adófizetési kötelezettség, rossz hitelviszonyok már tavasztájt kimerítették a gazdát, készletei nincsenek s akkor a reménybeli termésre spekulál, eladja részben azt, a mi teremni fog, eladja, mert muszáj.

Készséggel koncedáljuk, hogy ez nem szolid gazdálkodás, de míg hitelviszonyaink, közraktári intézményeink ki nem fejlődnek, nem is lesz másképpen.

Sőt merjük mondani, így lesz az mindaddig, a míg a gazda archívumában helyet foglal a spekuláció. Annak pedig helyet kell foglalnia, mert nemcsak a termelésben, hanem a terményértékesítésben van a boldogulás titka s ma igazán nem tudjuk eldönteni, nem okosabb lenne esetleg kilencz forintos buza árú spekulálva „lábon“ eladni a termést, mint bevárni a visszajáról sülő börze manóvert, melynek következtében a buza mondjuk visszaesik régi minimális értékére.

Ha ezt tekintetbe vesszük, nem a gazda egyoldalú álláspontjai szerint kell üdvözlönnünk a vidéki törvényszékek által ujabban a határidőre vonatkozó sommás ítéleteket.

Az a törvényszék is, melynek ítélezéseinek illetékessége alá tartozunk, kimondta, hogy ha az őstermelő reménybeli terméséből a szállítani kötelezett mennyiséget nem produkálhatja, sem a szállításra,

sem a különbözeti érték megfizetésére nem kötelezhető s csak annyit tartozik szállítani, a mi az aratórészt, vetőmag és családjának szükséges kenyérré való levonása után marad.

Maga ez az ítélet a szociális uralkodó eszme nagy tükörén evezve, mint az első szempillanatra megállapítható, az eddig „ne nyulj hozzám“ jogelvet teszi avulttá, azt, hogy a bíró az ítéletre bizott pörben az alakszerű jogügyleteket megítélte mindég, még akkor is, ha önmagában azt subsummálta, hogy a pörvesztes igazság szerint be van csapva. Az új ítélet egyben a célszerűség és abszolút igazságnak új jogelvet állítja föl.

A jogelv eddig az volt, hogy az emberi örendelkező szabadság nem lévén korlátozható, még ha az illetőnek kára is volt belőle, a bíró megállapította a követelést, ha az illető magát egy egyébként alakilag megtámadhatlan szerződésben kötelezte, kéréllhetetlen volt a bíró ítélete még abban az esetben is, mikor előtte nyilván állott, hogy a pörnyerő a szerződés megkötésével nem a tisztos polgári haszonnak zónáján spekulált, de szerződő társának együgyűsége, avatatlansága, tájékozatlanságával élt rosszhiszeműen vissza.

Ma a szociális irányeszmé meghódításra készíti a régi jogi elvet és a könnyen kizsákmányolható kis gazdának kivételeket stipulál. Merjük mondani, hogy ha a buza tavaly nem hat forint lett volna és nem szökik föl tizenötöre, a mikor tehát a differenciális üzletekből anyagi romlások álltak elő s egész seregével a sommás pörök, a

gyanu és az abból támadt keserűség, hogy az üzleti téren szédelgést üznek, — mondjuk ha mindez be nem következik, akkor sem a kuriának elvi döntvénye, sem az igazságügyi és földmívelésügyi miniszternek nem keletkeznek feltűnő rideg rendeletei ebben a kérdésben.

A sommás ítéletek pedig teljesen megbénítják a kereskedelmet. A kereskedő tartózkodó lesz, reménybeli termésre nem fognak kötések történni, a mezőgazda nehezebben fog pénzhez jutni.

Mindez miért?

Néhány lelkiismeretlen kereskedő szédelgéseinek im ez a reakciója.

Pedig a tisztességes kereskedelem hajójában evezve, sokszor a gazda ki van szolgáltatva annak, hogy spekuláljon.

Spekulálván, a kereskedő is visel kockázatot. És abban tévednek az agrár jelzőszavakon induló gazdák, hogy örülve a rendeletnek, nem tekintenek arra, hogy hiszen a kereskedő is vakon köt üzletet és ha megadja a napi, forgalmi, vagy kilátásba tehető árt, akkor szolid kereskedelmi üzletet kötött és a közjót szolgálta.

Miután azonban a bíró nem tudja megvonni a tisztességes üzlet és a szédelgés határvonalát — egész vonalon ostorozzák a szédelgőt, tisztességes kereskedőt, ennek következtében a gabonakereskedelem nagy megszorításnak van alávetve, pedig szociális olajcsep lévén a szabad kereskedelmi forgalom korlátozása, ez mint a titkos sebkiégetés után elmúlik, de csak azért, hogy új serkedjen utána.

Tárca.

Asphalt iparunk.

— A „Délvidék“ eredeti tárcaja. —

Mi, versecziek, úgyhiszem a vidéki városok közül tán leginkább érdeklődni fogunk az asphalt ipar iránt, mely hazánkban oly rohamos fejlődésnek indult, melyre példa külföldön alig, vagy talán egyáltalán nem található. S hogy asphalt iparunk ennyire előrehaladt, azt köszönhetjük első sorban hazánk minden jóval megáldott földjének, mely Felső-Derna Bihar megyében az asphalozáshoz szükséges, annyira ritka anyagot, a bitument kimeríthetetlen bőségben szolgáltatja, másodsorban pedig a „magyar asphalt részvénytársulatnak“, mely ezen bitumen bányákat jelenleg üzemben tartja, s mely társulat a külföldi társulatok magas árait leverte, s ezáltal lehetővé tette azt, hogy az asphalt ne mint fényűzési cikk szerepeljen, hanem oly általános használati cikké váljon, mely jósága, szépsége, tartóssága és kényelmettségével a többi burkolási módszereket még olcsóságával is felülmulja. Mert azelőtt husz évvel bizony az asphalt-burkolás hallatlan árainál fogva csakugyan luxudolog volt, manapság nálunk kevésbé kerül a legrongyosabb kőből készült burkolatnál is. Az angol asphalt társaság, mely a külföldről szállította a bitument, eléggé kiaknáztatta annak idején

helyzetét, a külföldi két európai bánya a Val de Traveni Schwajzban s a bakni az ő kezében volt, szabhatott olyan arakat, aminők neki tetszettek s szerinte lehetetlen volt ezen anyagi oknál fogva az asphaltot nagyobb mennyiségben alkalmazni úgy a fő mint a vidéki városokban.

A hetvenes évek elején fedezték fel hazánkban Bihar megyének legvadregényesebb részében Felső Derna és Bodonos községek határában a világ leggazdagabb bitumen tartalmu telepeit, melyek óriási területet foglalnak el s melynek kiaknázására tisztán magyar emberekből álló társulat alakult „Lónyay József és társa“ cég címén, amely társulat azonnal felvette a versenyt az angol céggel. Persze mint hazánkban egyáltalán szokott lenni, a hazai társulat csak sok küzdés mellett tudta magát kezdetben az idegen társulat mellett fenntartani, mert hisz nálunk minden jó, ha külföldről van importálva, s minden rossz, ha az hazai — mondják illetve mondják a külföldről ide vetődött részvényesek s azok emberei Tizenkét esztendeig küzdött a magyar asphalt-ipar az erős gyökereket vert angol társulattal, lehetetlenné volt neki téve nagyobb tőkének a beszerzése, s a gazdag, csodás bitumen telepek Felső Dernán ennek folytán nem voltak berendezhetők úgy ahogy a külföldiek, s ha lettek volna is, hazánk városai inkább tették megrendeléseiket az angoloknál, mert azok produktumait jobbnak hitték mint a hazait — egész addig míg azután a tudományos világ is

elismerte, hogy a hazai bitumen jóság tekintetében is felülmulja a külföldit s nemcsak bőségben.

1878-ban, tehát épen husz éve, az ország vezető férfainak sikerült a magán kézben levő társulatot részvénytársulattá alakítani tetemes tőkével s habár a küzdést tovább kellett is folytatni, a Felső-Dernai asphalt bányák megnyitása tizenharmadik évében mégis már 5%-os osztalékot nyújthattak a részvényeseknek. Attól kezdve aztán a vállalat, „magyar asphalt részvény társaság“ czimen folyton emelkedett, alacsony áráival s munkájának jóságával lassankint mind nagyobb és nagyobb tért hódított magának hazánkban és ma már úgyszólván alig van hely széles e hazánkban, ahol meg ne vetette volna lábát az idegen vállalatokkal szemben. A társulat husz éves jubeliuma alkalmával, melyet ugyan nem ünnepelt meg, büszkén tekinthet végig multján s a legszebb reményekkel a jövőbe. Legutóbbi osztaléka már 15 frt. volt részvényenkint s a tizenötödik darab száz forint névértékű eredeti részvény árfolyama ma már 220—240 frt. közt váltakozik. A Felső-Dernai asphalt telepek pedig, melyek egész Európát képesek ellátni elegendő anyaggal, ma már a technika legmagasabb színvonalán állanak. Tárnák, alagutak, mindenütt vasuti vágányok, drótkötélpályák szállítják a kiaknázott első minőségű nyers, szurkos olajtartalmu földanyagot a gyártelepre melyen már több mint 30 magas kémény okádja a renge-

Városi közgyűlés.

Pálffy Elemér főispán ő méltósága elnöklete alatt e hó 4-én, hétfőn tartotta meg a város havi közgyűlését mely ugyan elég zajos volt — dacára a városi képviselők nem tulságos nagy számának — de mégis simabban folyt le mint ahogy azt az előjelekből s egy más helyen jelzett főispánunk ellen intézett, hírlapi tamadásból lehetett következtetni.

A polgármester havi jelentéséhez első sorban Rottler képviselő szolt hozzá, ki a Mészai uti árkok tisztítását kérte, amit Szalay mérnök nyomában megígért. Majd Grenscharszky és Petrovics szólaltak fel, hogy a pancsovai út az asfalt-macadamozás alkalmával miért nem látják el egész szélességében kövezettel. Rottler képviselő erre indítványozta, hogy a havi jelentés keretében ne foglalkozzék ily ügygel a törvényhatóság bizottsága, a minthogy a pancsovai út mikénti aszfaltozása és oldalkövezése közgyűlési határozat alapján folyik, Seemayer kir. tanácsos, polgármester ugyan ily értelemben beszélt s javaslatára ezen ügy az építészeti bizottság elé utasított.

A belügyminiszter leiratát az árvaszék megvizsgálásáról s ott talált hiányok és szabálytalanságok megszüntetéséről, valamint az azzal kapcsolatos fegyelmi eljárás megindításáról az árvaszéki elnök ellen együtt tárgyalta a törvényhatósági bizottság a polgármester mint árvaszéki elnök jelentésével az árvaszéki ügymenet megvizsgálására kiküldött bizottsági javaslatra vonatkozólag. Többek hozzászólása után Rottler indítványára a miniszteri leirat tudomásul vétetett, melyre vonatkozólag a közigazgatási bizottság a vizsgálatot terjesztette a közgyűlés elé, melyeket lapunk korábbi számaiban már részletesen ismertettünk s a közgyűlés azon legjobb megoldási módszert választotta, hogy a Terézia csatornánál egy második szivattyutelep fog mintegy 42 ezer forint költséggel felállítani, mely csakis a Schulhof csatorna lezárása alkalmával a régi szivattyuteleppel fog együttesen működni. Elhatározott továbbá a temesgye-i gazdasági egyesület átirata folytán, miszerint folyó év október 2. és 3-án szántás és eke versenyyel egybekötött tenyészmarha kiállítás fog rendezetni Verseczen, melynek céljaira a város közönsége 400 koronát szavazott meg. Spaics Péter városi tisztartó részére négy heti szabadságot engedélyezett a közgyűlés, ellenben Seemayer Károly városi útmestert négy heti szabadság iránti kérényével elutasította azzal, hogy a polgármester adhat neki két heti szabadságot.

Az ülés utolsó tárgyát Rottler képviselőnek a tárgysorozat összeállításán után beadott kérényre képezte a tanítói állások pályázati kiírásának kérdésében. Sebestha tanfelügyelő tudnillik tiltakozott az iskolaszék azon határozata ellen a közigazgatási bizottságban, hogy a tanítói állások pályázati hirdetésnyelveibe beleírassék, miszerint a magyar nyelven kívül a német nyelv tudása is megköveteltetik a megválasztandó tanítóktól. Az iskolaszék a tanfelügyelő ezen tiltakozása által sértve érezte magát, minthogy nem ismeri el, hogy a tanfelügyelőnek joga volna ebbe a kérdésbe beavatkozni. Rottler képviselő hevesen kikelt Sebestha tanfelügyelő ellen, s indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a kultuszminiszterhez, az iskolaszéknek szolgáltatandó elégtételt végett, s hogy utasítsa a tanfelügyelőt, miszerint hasonló jogtalan beavatkozásoktól a jövőben tartózkodjék. Dr. Milosza vlyevics nem ajánlja elfogadásra Rottler indítványát, szerinte a tanfelügyelő teljesen jogosan cselekedett, mert akkor ép úgy meglehetne a tanítóktól követelni, hogy a magyar s német nyelven kívül még románul és szerbül is tudjanak, minthogy ily anyanyelvű gyermekek is jarnak a községi iskolákba.

A községi iskola hivatalos nyelve a magyar, tehát főlegesen a német nyelv tudását a pályázati hirdetésnyelven követelni, minthogy az iskolaszéknek amúgy is módjában áll a pályázók közül olyant választani aki a német s esetleg még más nyelvekben is jártas.

Pálffy Elemér elnök főispán is hozzá szolt a kérdéshez, s felvilágosítja a közgyűlést, hogy a tanfelügyelő abból az elvből kiindulva tiltakozott az iskolaszék határozata ellen, hogy eddig tem volt a német nyelv kötelező tudása a pályázati hirdetésnyelven kívánva, s azonkívül ezáltal a tisztán magyar ajku máskülönb esetben legkitünőbb képzettségű tanítók kizárásának ezáltal a pályázatokból s tanfelügyelő tiltakozásával nem sértette meg az iskolaszéket.

A többség azonban más nézetben volt s elhatározta, hogy felir ezen ügyben a Miniszterhez s a felirat elkészítését, tekintve, hogy az aljegyző a főjegyző távolléte folytán túl van halmozva munkával, szintén egy kiküldött bizottságra bízta. A mozgalmas közgyűlés egy óra tájban végződött.

NAPI HIREK.

Személyi hírek. Pálffy Elemér főispánunk a jövő héten Budapestre távozik — s valószínűleg csak mint boldog családapát fogjuk ismét viszontlátni. A gölya Budapesten fogja üdvözölni főispánunkat és bájos nejt — s most csak az a kérdés fiú lesz-e, avagy leány! Előre is gratulálunk az édes családi örömöknek. — Seemayer János kir. tanácsos, polgármesterünk vasárnap, e hó 10-én, kezdi meg három hónapra terjedő szabadságát, melyet nagyobb részt Mehádiai birtokán gyengélkedő neje oldalán fog eltölteni. Hisszük és reméljük, hogy mindketten egészségesen fognak visszatérni korunkba. — Weifert Károly főjegyzőnk pénteken, e hó 8-án érkezett vissza hat hetes szabadságából, melyet Rohicsón, az általános ismert stajersorsági fürdőben töltött Csakugy virit főjegyzőnk szabadsága után az egészségtől, egészen le van sülve, s ismét a régi vidám kedély hangulatban van. A polgármesteri teendőket és Seemayer polgármesterünk szabadságideje alatt ő fogja végezni. — Kherer Béla városi tanácsos a jövő héten szintén megkezdheti hat hetes szabadságát, melyet részint utazással, részint pedig fürdőzéssel fog eltölteni. — Pescha petrusi consul, helybeli birtokos, a héten városunkba érkezett, hol valószínűleg több időt fog eltölteni. — Perjessy Lajos főreáliskolai tanár, lapunk szerkesztője, részt vett a debreczeni tanárgyűlésen, jelenleg pedig Nagyváradon időzik occse Perjessy Mihály királyi ügyész látogatásán.

Durva támadást intézett Pálffy Elemér főispánunk ellen valaki a „Neue Werschetzer Zeitung“ című laptársunk hasábjain a mult vasárnap, melynek úgy látszik folytatása a csütörtöki számban megjelent, a közgyűlést bevezető vezércikk Neki megy a czikkirő főispánunknak, hogy ő oly dolgokba avatkozik, melyek nem tartoznak hozzá, hogy ő székfoglaló beszédjében foglaltakkal egészen ellenkezően cselekszik, a polgármester ellen, ki a város első tisztviselője, a főispán aki csak a kormány képviselője városunkban, folytonosan askálódik, magát a saját kreaturáival akarja körülvétni, fennt különös nagy befolyása van, s ezáltal tehet mindent, amit akar stb. stb. egyik vád követi a másikat s szinte azt akarja a czikk mondani, dobjuk ki a főispánt, mert ő főispán. Nem vezetni tollunkat semminemű érdek, a „Délvidék“ mindig ki szokta mondani a saját véleményét, anélkül, hogy ezáltal laptársait sérteni akarná, mert mindig a szoros tárgyilagosság

hogy ily óhajta van az egészségügyi bizottságnak, ő szívesen eleget tett volna ennek az óhajnak, de ez eddig azt Fritz főorvos is kinyilatkoztatta s ennél fogva nem is hiszi, hogy a Miniszter jóváhagyási rendeletét megváltoztassa. A mérnök és útmester kinevezésénél határozottan ki van mondva úgy a törvényben mint a városi szabályrendeletben, hogy a kinevezés a polgármester meghallgatásával történik, de a városi orvos kinevezésére vonatkozólag ilyenmő intézkedésnek seholl sincs semmi nyoma. Rottler erre kinyilatkoztatta, hogy ő mint magánember a főispán nyilatkozatával teljesen megelégszik, de mint a municipalis jogokat testtel lélekkel védő városi képviselő fenntartja indítványát. Daczára annak, hogy Dr. Haag Aladár is igyekezett a közgyűlést meggyőzni arról, hogy a főispán teljesen a törvény értelmében járt el s máshogyan nem is cselekedhetett, mint cselekedett, a többség azt határozta, hogy felir a miniszterhez jóváhagyási rendeletének megváltoztatása végett. A vita alatt érdekes dolog sült ki, az tudnillik, hogy a németnyelvű szabályrendelet hiányos, nem teljes fordítása a magyarra, amennyiben a mérnök és útmester kinevezésére vonatkozó módosulatok a német szövegben nem foglaltatik benne. A kutyaadó módosítására vonatkozó szabályrendelet, mely szerint katonai szolgálatban levő kutyák adómentesek, egyhangulag elfogadtatott, úgy szintén az utak befásítása végett alkotott szabályrendelet is.

Elhatározta ezután a közgyűlés a csatorna-, háromszög-, valamint a laktanya utcának az urbani utcaig terjedő részének asfalt-járdával való ellátását.

A nagy rét vízmentesítési munkálataira vonatkozólag a temesvári kulturmérnöki hivatal három módozatot terjesztett a közgyűlés elé, melyeket lapunk korábbi számaiban már részletesen ismertettünk s a közgyűlés azon legjobb megoldási módszert választotta, hogy a Terézia csatornánál egy második szivattyutelep fog mintegy 42 ezer forint költséggel felállítani, mely csakis a Schulhof csatorna lezárása alkalmával a régi szivattyuteleppel fog együttesen működni. Elhatározott továbbá a temesgye-i gazdasági egyesület átirata folytán, miszerint folyó év október 2. és 3-án szántás és eke versenyyel egybekötött tenyészmarha kiállítás fog rendezetni Verseczen, melynek céljaira a város közönsége 400 koronát szavazott meg. Spaics Péter városi tisztartó részére négy heti szabadságot engedélyezett a közgyűlés, ellenben Seemayer Károly városi útmestert négy heti szabadság iránti kérényével elutasította azzal, hogy a polgármester adhat neki két heti szabadságot.

Az ülés utolsó tárgyát Rottler képviselőnek a tárgysorozat összeállításán után beadott kérényre képezte a tanítói állások pályázati kiírásának kérdésében. Sebestha tanfelügyelő tudnillik tiltakozott az iskolaszék azon határozata ellen a közigazgatási bizottságban, hogy a tanítói állások pályázati hirdetésnyelveibe beleírassék, miszerint a magyar nyelven kívül a német nyelv tudása is megköveteltetik a megválasztandó tanítóktól. Az iskolaszék a tanfelügyelő ezen tiltakozása által sértve érezte magát, minthogy nem ismeri el, hogy a tanfelügyelőnek joga volna ebbe a kérdésbe beavatkozni. Rottler képviselő hevesen kikelt Sebestha tanfelügyelő ellen, s indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a kultuszminiszterhez, az iskolaszéknek szolgáltatandó elégtételt végett, s hogy utasítsa a tanfelügyelőt, miszerint hasonló jogtalan beavatkozásoktól a jövőben tartózkodjék. Dr. Milosza vlyevics nem ajánlja elfogadásra Rottler indítványát, szerinte a tanfelügyelő teljesen jogosan cselekedett, mert akkor ép úgy meglehetne a tanítóktól követelni, hogy a magyar s német nyelven kívül még románul és szerbül is tudjanak, minthogy ily anyanyelvű gyermekek is jarnak a községi iskolákba.

A községi iskola hivatalos nyelve a magyar, tehát főlegesen a német nyelv tudását a pályázati hirdetésnyelven követelni, minthogy az iskolaszéknek amúgy is módjában áll a pályázók közül olyant választani aki a német s esetleg még más nyelvekben is jártas.

Pálffy Elemér elnök főispán is hozzá szolt a kérdéshez, s felvilágosítja a közgyűlést, hogy a tanfelügyelő abból az elvből kiindulva tiltakozott az iskolaszék határozata ellen, hogy eddig tem volt a német nyelv kötelező tudása a pályázati hirdetésnyelven kívánva, s azonkívül ezáltal a tisztán magyar ajku máskülönb esetben legkitünőbb képzettségű tanítók kizárásának ezáltal a pályázatokból s tanfelügyelő tiltakozásával nem sértette meg az iskolaszéket.

teg közepén magából folytonosan a füstöt, hogy ott a földes részekről először olvasztás, majd kimosás által megszabadítsák a nyers anyagot, hogy azután a főisleges olajtartalmatól leparlás által fosztassék meg s hordókban mint sűrű bitumenanyag szállitassék a verseczi aradi, mezőtelegdi gyarakba, hol köliszt hozzáadása által pogácsa alakú tombókké sajtoltatik s mint ilyent szállitják rendezési helyére.

A Felső-Dernai telep folytonos fejlődés alatt áll, több mint 50 munkásház sorakozik a gyárépületekhez, s ma már mindenütt a villamvilágítás ragyog úgy a gyártelepeken mint a bányákban.

Magyar anyagot használhatunk tehát most már széles e hazában, s a magyar nyerstermény itthon dolgoztatik fel hazai munkásaink által s a töke, mely ezen ipart megteremtette nálunk, szintén magyar, nem megy tehát a külföldre ebből az iparnak a nyereségéből egy fillér sem, itt marad közöttünk az aztán rövid idő alatt megérjük azt is, hogy a külföldön is mind nagyobb tért fog hódítani a magyar aszfaltipar, s még onnét is hozzánk fog befolyjni a pénz.

Hazánkban ma már majd száz város és helységben dolgozik a magyar aszfalt révénytársaság s eddig több mint fél millió négyszög meter kocsiutat s két-három millió négyszög méter járdát adott át a forgalomnak, melynek jósága, tisztántarthatósága felül áll minden más burkolási módszeren, s ma már nemcsak a főváros és nagyobb vidéki városok, hanem még a kisebb községek költség vetésébe is belekerül az aszfaltozási munka, minthogy a hosszú fenntartással, melyre a társulat kötelezi magát s az előnyös fizetéssel lehetővé válik olcsóbban mint bármí más burkolási módszerrel egész fővárosias

Szalay Lajos.

Elfogott tolvajbando. Olvasóinknak emlékeztetésben lesznek még azok a vakmerő lopások, melyeket több egyén a múlt télen és e tavasz elején a hegyi nyaralókban követett el. Rendőrségünknek sikerült a főtettest Szene Gabor személyében kézrekeríteni, ki nevével együtt számtalan betöréses lopást vitt véghez. A tolvaj czinkostársával együtt a helybeli kir. járás-bírósnal van vizsgálati fogságban s ott várja megérdemelt büntetését.

Az alibunári iskola államosítása. Alibunár községe elhatározta, hogy a községi iskolának államosítását kéri a közoktatásügyi miniszternél. A nemzetiségek lakta községnek e hazafias elhatározása annál nagyobb figyelmet és elismerést érdemel, mivel Alibunár egy jó-módu, folyton fejlődő vidéknek a központja. Már pedig régóta örvendetesen tapasztalható, hogy a nemzetiségi vidékekben is szívesen küldik a gyermekeket a magyar iskolába, — ha van. Alibunáron a vidéknek e törekvése annál könnyebben volna megvalósítható, mivel a neve zett községnek igen előnyös vasuti összeköttetése van. Az állam képviselője bizonyára szem előtt fogja tartani ez indokokat és semminemű anyagi áldozatot nem kér a községtől, mert arra ugysem volna képes, hiszen 98% pótdávóval vannak az adóiteltők megterhelve. Ez iskolának államosítása oly fontos kérdés, hogy az államnak semmiféle áldozattól nem szabad visszaridnia.

Irodalom.

Az osztrák quotabizottság 38.5%-nyi quotát követel! Hát nem borzasztó ez? No de reméljük hogy a magyar bizottság kellő értékére fogja leszállítani ezt a horribilis számot. E felől tehát nyugodtan lehetünk, legfeljebb olyan mértékben bosszankodunk rajta, amely mértékben csodálkozunk, hogy Magyarország legszebb és legjobb szépirodalmi lapjának egyike, a Képes Családi lapok' című illusztrált szépirodalmi hetilap egy évre 6 frtert, félelve 3 frtert s negyedévre 1 frt 50 krért küldi füzeteit az előfizetőknek, s ehhez, ha az egész évi előfizetéshez 80 krért, félelve 40 kr. s negyedévihez 20 kr. póstaszállítási és csomagolási díjat csatolnak, még ingyen négy illetve kettő, vagy egy ajándék regényt is küld a kiadóhivatal V. Vadasz utca 14 szám Budapest. Mutatványszám kívánatra ingyen.

Perikles. A görög történet egyik legnagyobb alakjának élet- és jellemrajzat beszéli el a Történelmi Könyvtar ez új füzetében Bod Péter, A politikai és művészi tekintetben fényes korszak, melyet Perikles uralkodása jelöl, a görög történelem legragyogóbb fejezete. Méltan és joggal írták a Perikles-korabeli Athénéről; Görögország ékessége és szeme. Az eszményi állami kormányzat, az anyagi és szellemi élet virágzásának legtokéletesebb képe Athéné e korban. És ezt megteremtette Perikles egymaga, államterfiúi bölcsességének, szellemének századokat megelőző nagyságával. Az iró elbeszélése fonálán meglevenednek ezek a nagy idők s tökéletessé lesz minden idők egyik legnagyobb alakjának képe. A csinos képekkel is ékesített könyv ára 40 kr. Tetszetős kiállítása a Franklin-Társulat nyomdájának dicséretét érdemli.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek. Perjéssy Lajos szerkesztőnk több heti távolléte alatt lapunk szerkesztését Szalay Lajos városi főmérnök vette át, ki a lapban megjelent összes dolgokért felelős s kihez a lap szellemi részét érdeklő közlemények is intézendők.

Ideálista. Verseket — különösen pedig olyan zoldségeket aminőket ön beküldött, — nem kozlunk. Próbálja meg kin-rimeit beküldeni a Borszem Jankónak, tán ott a furcsaságok között kozlik.

Szerelmes ifju. Hja barátom mi arról nem tehetünk, ha az a kis leány nem veszi magát semmibe — lévén a gusztsu nagyon különböző. S ha a közel jövőben ismét hasonló eset történik meg önnel, hát inkább lumpoljon egyet, verjen be néhány ablakot, törjön össze bögöt, hegedűt és cimbalmot, csináljon éjjeli skandalumot, de ne írja le a gondolatait, mert feljelenjük az ügyészégnél a magyar próza ellen elkövetett merényletét.

Nellynek. Igenis. »A magyar Alduna« legutóbbi számában jelent meg ifj. Turesányi Lászlótól igen érdekes tárcacikk.

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkezik:

4:54 reggel, 11:15 délután, 5:57 este.

Temesvár felé indul:

4:59 reggel, 11:20 délután, 6:23 este.

Temesvárról érkezik:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:18 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskerekéről érkezik:

6:52 reggel, 2:19 délután, 9:04 este.

Becskerek felé indul:

5:15 reggel, 8:32 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkezik:

7:47 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:30 este.

Gattajáról érkezik:

7:50 reggel, 6:06 este.

Gattaja felé indul:

3:00 reggel, 12:00 délután.

Jaszenováról Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:30 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délután, 9:10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:31 délután, 9:25 este.

Nyilttér.

Foulard-selyem 65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinái, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövet, szín és mintázatban. Privat-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint hához szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvariszállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős **Szalay Lajos.**

Köszönetnyilvánítás.

Azon számtalan részvénytílatkozatért, mely felejtethetetlen ferjan

Bauer József

halála alkalmával velem szemben nyilvánult, s azoknak kik a megboldogult földi maradványait utolsó útjára kísérték, különösen pedig a m. kir. járásbírósnal és a verseczi férdfalárdageyletnek a koszoruk és gyászénekekért legforróbb köszönetemet fejezem ki.

Özvegy Bauer Hermina.

558. sz. — 1898.

Árverési hirdetés.

Közírré tétetik, miszerint Dr. Adelmayer Ferenc ügyvéd csődötmegegondnok képviselőtében Berecz Sándor verseczi lakos kereskedő cég ellen, a csődválasztmányának 1898 évi május hó 16-án hozott határozata folytán a fehértemplomi kir. törvényszéknek 523 1898 sz. végzése alapján fogantatott csődeljárás alkalmával lefoglalt és a csődeljárásban 1-33 t. a. összeirt 771 fitra becsült szoba butorzat és berendezési tárgyakkól álló ingóságok: továbbá a 44. 45. 48. 51. 54. 56. 58. 59. 60. 63. 64. 65. 73. 77. 78. 83. 84. 86. 87. 89. 93. 99. 100. 102. 105. 107. 108. 109. 112. és 113. t. a. összeirt — 119 frt. 34 krt. kitevő követelések 1898 évi július hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor a Berecz Sándor lakásán kudarci utza 1006 számú házban tartando nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett az árverés fogantatására ezennel kiküldött Nessel József bírósági végrehajtó által eladotnak.

Miről venni szándékozók jelen hirdetésnek a verseczi városi kapitányság, a verseczi kir. bíróságnak tábláján való kifüggesztése, nem különben a verseczi Gebirgsbote lapban egyszeri közzététel mellett való kihirdetése által is értesitetnek.

Kelt Verseczen 1898 évi július hó 4-én.

Nessel,

kir. bírósági végrehajtó.

5882. sz. — 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közírré tétetik, hogy 1898. évi július hó 1-től kezdve a halottkémi teendők kerületenként fognak eszközöltetni és pedig a kalvária-, meszics-, háromszög- és csatorna-utcától dél felé eső kerületben Dr. Fronius Gusztáv (lakása meszics utca 7. szám), a fent jelölt utcáktól észak felé eső kerületben pedig Dr. Buró Péter (lakása úri utca 22. szám) városi alorvos fogja a halottkémi teendőket végezni.

Verseczen, 1898. évi június hó 20-án.

Polgármester helyett:

Pavlovics Ignác, tanácsnok.

3986. szám. — 1898.

Hirdetmény.

A nyári meleg idő bekövetkeztével a közegészségügy érdekében következők rendeltetnek:

1. Nyilvános épületekben nevezetesen: vendéglők, korcsmak, kávéházak stb. az udvarok, istállók s más helyiségek tisztán tartására legnagyobb gond fordítandó, az árnyékszék és poczegődrök naponkint fertőtlenítendő, a trágya pedig hetenkint legalább egyszer kihordandó.

2. Maganlakhelyek és udvarok tisztán tartása mellett az ott levő árnyékszék és poczegődrök tartalma hetenkint legalább kétszer fertőtlenítendő.

3. A hizlaldák tulajdonosai kötelesek, telepeiket naponkint fertőtleníteni s a hulladékot és trágyát naponkint eltávolítani.

4. A háztulajdonosok kötelesek, a házaik előtti vízfolyócskákat piszkos bűzös víztől tisztán tartani.

A fenti intézkedések szigorú fogantatására hatósági közegek által ellenőriztetni és a mulasztók az 1876. évi XVII. t.-cz. 7. §-a alapján 300 frtig terjedő pénzbírsággal büntettetni fognak.

Versecz város rendőrkapitánysága, 1898. évi június hó 16-án.

Bodó, rendőrkapitány.

Nem nagy Krach!

hanem szilárd alapon képesek vagyunk, az alább megnevezett Britannia-ezüst-készletet, a mely 56 darabból áll, hallatlan olcsó áron

6 fl. 60 kr.-on mindenkinek eladni.

6 darab legfinomabb Britannia-asztali-készlet igazi angol pengével,

6 darab amerikai Britannia-ezüst-villák egy darabból

6 darab amer. Britannia-ezüst-evőkanál

12 darab amer. Britannia-ezüst-kávékanál

1 darab amer. Britannia-ezüst-levesmerő

1 darab amer. Britannia-ezüst-tejmerő

2 darab amer. Britannia-ezüst-tojástartó

6 darab angol Britannia-tálalótálcza-alsótálcza

2 darab hatást keltő táblagyergyatartó

1 darab theaszűrő

1 darab legfinomabb Britannia-czukorzoró

3 darab legfinomabb gyümölcskes porcelán-markolattal

3 darab legfinomabb gyümölcsvilla porcelán-markolattal

6 darab Victoria-alsótálcza

56 darab együttvéve csak 6 frt. 60 kr.

Fenti minden 56 darabot képesek vagyunk

6 frt. 60 kr. legkisebb áron eladni. A Britannia-ezüst egy teljesen fehér fém, mely az

ezüst-szint 25 évig megtartja, a miért jótállunk.

Legjobb bizonyítékul annak, hogy ezen hirdetés igazságon alapszik közölteszik ezen:

Nyilvános kijelentést:

Azon esetben, hogy ha a szállított Britannia-ezüst-készlet nem felel meg, a fizetett összeget minden késedelem nélkül visszaadjuk. A ki csak használni tudja rendelje meg magának fenti disz-készletet, a mely különösen alkalmas:

Nász- és ünnepi-ajándéknak

valamint szállodáknak, kávéházaknak és jobb háztartásaknak.

Kapható csak a:

Rix kiviteli házban

szállítója a tanítóház egyesületnek, a t. jegyzőkönyvbe felvett ház, a mely harmincz év óta áll.

Bécs, II/2, Praterstrasse 16.

Vidékre való szállítás utánvét, vagy az összeg előleges beküldése után történik.

Tisztítópórhoz 10 kr., ládika 40 kr.

Csak igazi a védjeggyel.

Számos elismerő irat áll rendelkezésre.

Óvás! A más oldaltól hirdetett kisebb értékű 41 darab teríték nálunk 5 frt.-ba kerül; de anélkül, hogy ezeket ajánlani tudnák.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.